

NVE

Ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering (kraftrasjoneringsforskriften)

Vi viser til høring om ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering (kraftrasjoneringsforskriften).

Hydro er Norges største kraftforbruker og blant Norges største kraftprodusenter.

Våre 5 aluminiumsmelteverk har et årlig forbruk på omlag 17 TWh. Sikker og forutsigbar strømforsyning er avgjørende for driften av våre smelteverk. Hydro er derfor svært opptatt av at Norge har et robust kraftsystem og virkemidler som reduserer risikoen for rasjonering til et absolutt minimum.

Hydro er driftsoperatør for vannkraft og vindkraft med en samlet produksjon på 13,7 TWh i et normalt år. Justert for eierandeler er vår egenproduksjon 9,4 TWh/år, som også innebærer at vi disponerer flere vannmagasin. Hydro Aluminium AS er også en enhet innenfor Kraftforsyningens Beredskaps organisasjon (KBO enhet) på grunn av eierskap til nettanlegg i Høyanger og Øvre Årdal med tilknytning av eksterne nettkunder.

Hydro støtter prinsippet om at det skal legges til rette for at kraftmarkedet skal fungere mest mulig normalt når ulike virkemidler blir tatt i bruk for å håndtere energiknapphet, også under en eventuell kraftrasjonering.

Videre støtter vi at valg av virkemidler og tiltak for å håndtere energiknapphet må baseres på å skulle bruke de som vurderes som minst inngripende, og at virkemidler innrettes slik at kraftrasjonering så langt som mulig unngås. Det er i denne sammenheng viktig at myndighetene setter seg godt inn i konsekvensene for berørte aktører.

Hydro støtter forslaget om å utarbeide egne rasjoneringsplaner for store sluttbrukere og at ansvaret flyttes fra nettselskapene til rasjoneringsmyndigheten. Det er svært viktig at planene ivaretar særskilte behov hos de ulike bedriftene og vi merker oss at NVE vil sørge for dialog med de aktørene de gjelder. Vi foreslår at det i § 21 legges til en setning om at planene skal utformes slik at skade eller ulempe for den enkelte sluttbruker blir minst mulig.

Koordinering av planene for store sluttbrukere med nettselskapene planer blir svært viktig. Det er noe uklart for oss om myndighetene i den nye forskriften tenker at det skal legges til grunn en annen prioritering av kundegrupper enn med dagens forskrift. Det står i høringsdokumentet at store industrikunder må forvente å bli berørt, men ikke hvordan dette forbruket vurderes i forhold til alminnelig forbruk. Vi ønsker å påpeke at det er et stort potensiale for reduksjoner i alminnelig forbruk som trolig er betydelig mindre inngripende enn å redusere industriforbruk og at det er viktig at prioritering gjøres ut fra en helhetsvurdering med tanke på minst mulig inngripen samlet sett for samfunnet. For eksempel gir utvikling av teknologi og kundeløsninger et bedre grunnlag for å involvere ulike kundegrupper innenfor alminnelig forsyning som et grunnlag. Det må i forbindelse med utarbeiding av planene og evt. veiledere gjøres mer forutsigbart hvordan prioriteringen tenkes å foregå.

Vi vil understreke at en rasjonerings situasjon er svært belastende for industriaktører. Blant annet vil en situasjon hvor man ikke er i stand til å oppfylle kundeforpliktelser samt – i Hydros tilfelle – eventuelt opplever ukontrollert innfrysing av elektrolysecellene og ha en lang periode for oppkjøring i etterkant kunne få langvarige negative økonomiske konsekvenser. Det er derfor svært viktig at energimyndighetene sørger for tilstrekkelige virkemidler for å unngå rasjonering, og at industrien gis anledning til planlegging og tilpassing i forkant av en mulig rasjonerings situasjon.

Vi støtter forslaget som tydeliggjør at den systemansvarlige skal utrede og utvikle særskilte virkemidler for å håndtere perioder med energiknapphet. Det er viktig at det tilrettelegges for at markedsmessige tiltak benyttes så langt det lar seg gjøre. Hydro mener at energiopsjoner rettet mot industriforbruk skal være et aktuelt virkemiddel for å unngå rasjonering. Bruk av energiopsjoner er basert på avtale med systemansvarlig og gir grunnlag for å ivareta tekniske begrensninger og hensiktsmessig kompensasjonsordninger. Også energiopsjoner vil være inngripende og må bare benyttes dersom andre mindre inngripende virkemidler ikke er tilstrekkelig. Det er viktig at systemansvarlig utvikler flere potensielle virkemidler og at terskelen for bruk av energiopsjon skal være høy og brukes kun i svært anstrengte situasjoner for å unngå rasjonering.

Som vi påpekte i høringssvar til OED om styringsmekanismen mener vi at terskelen for å kunne vedta kraftrasjonering fremdeles må være svært høy, og vi mener at OEDs argumenter for at kraftrasjonering må kunne tas i bruk før det har oppstått en knapphetssituasjon har skapt uheldig usikkerhet knyttet til sannsynligheten for, og bruken av, kraftrasjonering i Norge. Det må være overveiende sannsynlighet for at markedsmekanismene og andre virkemidler, inkludert SAKS tiltak, ikke vil være tilstrekkelig. Dette må reflekteres tydelig i forskriftsteksten og beskrivelser. Av den grunn stiller vi også spørsmål til om det er hensiktsmessig å fjerne begrepet «svært anstrengte kraftsituasjoner» i forskriften som en definisjon av en situasjon som kan oppstå med betydelig energiknapphet og har spesifikke tiltak knyttet til seg, før en situasjon med kraftrasjonering er aktuelt.

Vi er positive til at rapporteringsordningen forankres i forskrift. Hydro ønsker å bidra med denne type informasjon som er nyttig for myndighetene for kunne håndtere knapphetssituasjoner på best mulig måte. Det er imidlertid viktig at produsentene ikke pålegges rapportering unødvendig og at ordningen kun tas i bruk når det er et reelt behov for det. OED ba nylig NVE om å videreføre rapporteringsordningen i tiden frem til en ny styringsmekanisme er på plass. Dette fremstår som en for lav terskel for å ta i bruk ordningen fremover gitt fyllingsgraden i de aktuelle prisområdene. Det er også viktig at rapporteringsordningen, når den er innført, avsluttes så snart behovet ikke er til stede lenger.

Vi anmoder videre myndighetene om å gjennomgå og diskutere innholdet i rapporteringen med bransjen for å sikre en mest mulig effektiv rapportering, både med hensyn til merarbeid for produsentene og kvaliteten på informasjonen for myndighetene. Vi opplever at rapporteringen med fordel kan forenkles uten at det gir noe særlig tap av informasjon. Dagens rapportering oppleves å ha unødvendig mange kategorier og subjektive vurderinger. Informasjonen som gis kan tolkes av NVE som mer presis enn den faktisk er.

Det er viktig at myndighetene kommuniserer til allmennheten dersom kraftsituasjonen er eller kan bli stram. All informasjon myndighetene sitter på vil ligge til grunn for vurderingen og kommunikasjonen. Det er imidlertid viktig at dataene som innhentes gjennom rapporteringsordningen brukes med varsomhet slik at forretningshemmeligheter ikke kan misbrukes eller kommer ut. Vi mener videre det må klargjøres hvordan dataene skal behandles og brukes.

Med hilsen

for Hydro Energi AS

Kathrine Fog
SVP Energy Strategy and Policy